

خداوند

بزرگتر از آن است که در هر جایی

نام او برده شود...

والله

۹

تابستان ۱۳۹۵

سرشناسه	کشتکاران، عباس، ۱۳۱۴ -
عنوان و نام پدیدآور	واژه ۹/ عباس کشتکاران.
مشخصات نشر	شیراز: دانشنامه فارس: موقوفه و بنیاد فرهنگی خاندان شادروان زین العابدین کشتکاران، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۶۸۰ ص.: مصور (بخشی رنگی).
شابک	۱-۲۸-۵۵۵۴-۶۰۰-۹۷۸: ۲۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی: فیبا	
موضوع	مقاله‌های فارسی - قرن ۱۴ - مجموعه‌ها
موضوع	Persian essays- 20th century - Collections :
موضوع	ادبیات فارسی - قرن ۱۴ - مجموعه‌ها
موضوع	Persian literature - 20th century - Collections :
موضوع	ادبیات فارسی - قرن ۱۴ - تاریخ و نقد - مقاله‌ها و خطابه‌ها
موضوع	Persian literature- 20th century- History and criticism :
	Addresses, Essays, Lectures
رد بنده نگار	۱۳۹۵ و ۲۴ و ۲۸۷/ PIR
رده بندی دهی	۸۴۴ / ۶۲۰۸:
شماره کتاب‌شناسی ملی	۴۳۸۵۲۲۴

واژه ۹

عباس کشتکاران

ناشر: دانشنامه فارس و موقوفه و بنیاد فرهنگی خاندان

شادروان زین العابدین کشتکاران

لیتوگرافی و چاپ: طیف نگار

تایپ و صفحه آرایی: فاطمه مهاجر

چاپ نخست: ۱۳۹۵

تیراژ: ۷۰۰۰ نسخه

قیمت: ۲۵۰۰۰۰ ریال

آدرس: شیراز، صندوق پستی: ۱۱۱-۷۱۹۵۵

تلفن: ۰۹۱۷۳۱۵۰۳۶۹

WWW.VAZHEHJOURNAL.COM

عکس رو و پشت جلد از علی منصوری

عکس گل از محمدحسین سالاری پناه

در این شماره می‌خوانید:

- سخن نخست: عباس کشتکاران ۷
- نوایی به گلپایگ رود ۹
- ویژه‌نامه مشروطیت:
- تا کی دراز دستی؟ عباس کشتکاران ۱۹
- میرزا یوسف‌خان مستشارالدوله: مهدی ملکزاده ۱۹۰
- ویژه‌نامه افشان:
- افشان: سیاوش نیک‌آیین ۱۹۳
- افشان/انزان: یک جستجوی تاریخی: دکتر قربانعلی ابراهیمی ۲۰۰
- افشان پایتخت ۲۰۰۰ ساله دولت ایلام: قاسم حمزوی ۲۱۸
- مقاله‌ها:
- اردشیر بابکان، راده اجهلار: محمدرضا آل ابراهیم ۲۳۰
- درسی به فرزند و فرزندان: محمد باستانی پاریزی ۳۱۶
- اتحادیه دانش‌پژوهان فارس: مدبر کت ۳۲۳
- شیخ‌الاسلام‌های نیریز: عنبر آمیز: محمد علی پیشاهنگ ۳۹۲
- جنبش احیایری ابوالاعلی مودودی: سید محمد ثقفی ۴۱۲
- برهان عشق: نقش عرفان در ذهن و زبان: محمدرضا شیرازی: محمدرضا خالصی ۴۲۹
- طنز در خدمت روشنگری: اسماعیل عسلی ۴۵۳
- طنز: تصادف در بولوار چمران: عباس عسلی ۴۶۷
- زبان فارسی را دریابیم: محمدجعفر محبوب ۴۷۲
- مکاتب، ابعاد و روش‌شناسی عذر و عفو در ساحت ادب: محمدجعفر محلاتی ۴۸۴
- مثنوی سرایی در دوره معاصر: دکتر عبدالوهاب نورانی: محمدرضا خالصی ۵۱۵
- تقارن و بلای تمدنی: هرمز همایون‌پور ۵۳۶
- نمادهای اسطوره‌ای در عزا، غروسی، تعزیه و سوگواری‌های مذهب: دکتران: صادق همایونی ۵۴۰
- ساکنین بند ۲ قصر: آزاد یونسی ۵۶۸
- داستان و نمایشنامه:
- پیشی و موشی و میکی موس: هنگامه (اشرف) فرخی ناظم ۵۷۲
- دمپایی‌های پلاستیکی: ابوالقاسم فقیری ۵۸۰
- درویش فرضی: عباس کشتکاران ۵۹۰
- سوزان گل‌سپیل: امور پیش پا افتاده: ترجمه عبدالرضا قشقایی ۵۹۴
- شعر اسپانیا: ترجمه محمود معلم ۶۱۶
- سروده‌ها:
- باغ شب: سیدمحمدعلی آل مجتبی ۶۲۶
- تابستانی: سیدحسین اجتهادی ۶۲۷
- بویه: روانشاد محسن پزشکیان ۶۳۸

۶۲۹	در کوره خورشید... : شاپور پساوند
۶۳۰	گوهر اشک: هاشم جاوید
۶۳۱	تابستان: پرویز خانفی
۶۳۲	آخرین امید: دکتر محمدحسن سمسار
۶۳۳	شعر آبی: شهرام شمس پور
۶۳۵	یادت هس یا نع: یدالله طارمی
۶۳۷	دریادل: عباس عسلی
۶۳۸	خزان عمر: محمدرضا محرری
۶۳۹	یاوه گویان: دکتر عبدالوهاب نورانی وصال
۶۴۱	ترانه های هازندوانی
	نقد و بحث:

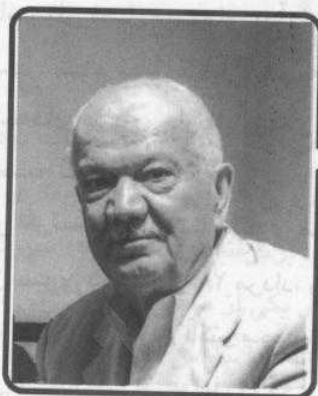
۶۴۴	دکتر اکبر رجایی
۶۴۵	حیدر بیگ، به کوشش مهدی رضا آل ابراهیم
۶۴۸	افسانه های خانم معلمان / گریه آورنده: محمدرضا آل ابراهیم
۶۵۰	هنر قالی بافی: محدثه (هاجی) / فریدین
۶۵۱	گرایلی (گریه لیلی): فاطمه ندرمندی
۶۵۳	سه داستان / گوستاو فلوبر، ترجمه محمدرضا علم
۶۵۴	وینستون چرچیل
۶۵۵	طوفان نزدیک می شود: ترجمه تورج سرافند
	روزنامه اعمال ما:

۶۶۰	افتتاح پردیس سینمایی گلستان در شیراز پس از ۵ سال
۶۶۵	کوروش کمالی: مدیر نمونه سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران
۶۶۷	از دنیای دیوانه و پرگناه
	نکته ها:

۶۷۰	نکته سر بسته
۶۷۱	دکتر علی محمد ایزدی
۶۷۲	توقیف مجله آینده در سال ۱۳۳۹

	درخت دوستی:
۶۷۴	درخت دوستی

	در گذشتگان:
۶۷۶	سوگ خانه دوست
۶۷۶	هر عزیزی که ز ما رفت نمی آید باز
۶۷۷	به یاد شاعر سروده های درد
۶۷۸	در سوگ شادروان حیدر علی نجابتی
۶۷۹	همراه با سوگ دکتر محمد ابراهیم انصاری لاری
۶۷۹	پیام تسلیت به جناب آقای آل ابراهیم

سخن نخست

عباس کشتکاران

سیاس را که «واژه» با شماره «۸» به سال دوم دوره نو خویش رسید و به پنجاه و هشتمین سال انتشار خود، پیری به جوانی رسیده گشت، کهن درختی، شاخه نو برآورده است که هر ساله می توان بُرد رخت.

باز سیاس او را که با آنچه از بیان و قلم صاحبان قدر شنیده و خوانده شد، نه از دیدگاه وارونه نگری که خود میراث پژوهش، بدانچه نگریسته بود، درآمده است و ما برای توجه ایشان و همانند ایشان که من تا بیخ را به آنچه حقیقت است، خوش ندارند، از این پس سخن مسعودی را از «مروج الذهب» او در مسئولیت مورخ در برابر خداوند در نقل صحیح روایت می آوریم به هر شماره «واژه». تا اگر کسانی باشند که کارها را سرسری می گیرند، دریابند. مسئولیت یاران «واژه» را در نقل مطالب، به خدایاوری تا شماره «۸» پر بار بود و در میان آنچه از لغتنامه دهخدا آمده بود، هم به فرمان ها و هم از بی امانتی ها که به آنچه از لغتنامه اینک در دست است، آنچه که می رفت، همین مانده نیز از میان برداشته شود و لغتنامه به خمیرمایه ای به خیریر خانه دیوان اعلی تبدیل گردد که هوشیاری شادروان دکتر شهیدی، به آنچه از ان بزرگوار به هوشیاری و بیداری برای ثبت در تاریخ، در مدخل چاپ آخر لغتنامه در دست (از صفحه ۵۳۷ تکمله مقدمه تا ۵۷) آورده است که چگونه می رفت به نام شرع، آن ستم مضاعف را انجام دهند، گوئیا هیچگاه بر سریر اعلی جای گرفتگان، سخن حضرت خواجه شیراز و حافظ قرآن را فهم نکرده که:

جفا نه شیوه دین پروران بود حاشا همه کرامت و لطف است شرع یزدانی

تابستان فصل میوه‌های پرآب است و مشروطیت ایران یکی از میوه‌های پربار که دست ستم مطلقه‌گرایان، هم به همان هنگام و هم بدین هنگام، در پی شکستن شاخه‌های پُر بر و بار آن بوده و می‌باشد، اما خواجه و حافظ ما می‌داند و از زبان مرغ صبح گوش کرده که:

ز فکر تفرقه باز آی تا شوی مجموع به حکم آن که چو شد اهرمن فروش آمد
از سوی دیگر روز ۲۸ مرداد، روز شوم مردادماه است، به آنچه که در برانداختن دولت ملی شادروان دکتر محمد مصدق در سال ۱۳۳۲ روی داد که مطلقه‌گرایان می‌کشد، یکی از عوامل را که از مردم برید و به کودتاگران پیوست، قهرمان آن جلوه دهند. گوش شی به آنچه به آیت‌الله سید ابوالقاسم کاشانی نسبت می‌دهند که وسمه کشیدن به شتم کوری بیش نیست که حافظ قرآن و خواجه دوران این سخن را درباره اینان نموده است:

گله از زاهد بدخو چه نام رسد این است که چو صبحی بدمد در پیش افتد شامی
شماره «۹ واژه» تابستانه «واژه» است، به خوشه‌های پُر بار گندم و رخ سرخ گلی که که‌گاه در تابستان به گوشه‌ای رخ‌نشان می‌دهد، ولی کجا این گندم‌زار که به داس دروگران، گرفتار و به میان چرخ‌های آسیاب آید و به تنور نانوایان و به شکم آدمیان فرو می‌رود و آن تک گل که گل همین جنس درز باشد، این گلستان همیشه خوش باشد، جای سخن سرایندگان گرانقدر زبان پارسی را تواند گرفت. در تاریخ سروده‌ها، سرایندگان بزرگ از تابستان گفته یا کم گفته‌اند، ولی به روزگار ما و به واژه ما، دو سراینده گرانقدر ایران‌زمین، یکی به قصیده‌ای سرافراز تابستان را گرفته «سیدحسین اجتهادی» و آن گرانقدر نام‌آور دیگر، به لطافت از تابستان چنان وصفی زیبا به دست داده که گویی بهار را هنوز به چشم داشته است «پرویز خاکی».

خدایشان زنده نگاه دار که «واژه» و ادب و فرهنگ پارسی را باز و باز یاری دهند و سخن حافظ و خواجه دوران ما، به هر دوی آنان و همه سرایندگان که ادب و فرهنگ زبان فارسی به وجود آنان زنده است، به «صورت و معنی» نثار باد:

ای پادشاه صورت و معنی که مثل تو نادیده هیچ دیده و نشنیده هیچ گوش
چندان بمان که خرقه ازرق کند قبول بخت جوانت از فلک پیر ژنده‌پوش